Список використаної літератури:

1. Рейтинг инвестиционной привлекательности субъектов РФ дистанционный // Национальное рейтинговое агентство. - [Електронный ресурс]. - Режим доступа: http://www.ra-national.ru/ru/taxonomy/term/3097?type=rating

2. Национальный рейтинг состояния инвестиционного климата в субъектах Российской Федерации // Агентство стратегических инициатив. - [Електронный ресурс]. - Режим доступа: https://asi.ru/investclimate/rating/

3. Інвестиційна актративність регіонів 2017. Звіт для Польського агентства з інвестицій та торгівлі в Інституті підприємств Варшавської школи економіки Варшава, листопад 2017.- [Електронный ресурс]. - Режим доступа: https://www.paih.gov.pl/pl

4. VITURKA, Milan, Jaroslav MARYÁŠ, Václav TOUŠEK a Jiří VYSTOUPIL. Investiční atraktivita vybraných měst České republiky. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 1998. 119 s. 55-988 B-98 02/58 12/ESF.

НЕСТЕРОВА СВІТЛАНА ВАСИЛІВНА
к.е.н., доцент кафедри фінансів
Мукачівського державного університету

ПОКАЗНИК EBITDA В КОНТЕКСТІ ОЦІНКИ КАПІТАЛІЗАЦІЇ РЕГІОНАЛЬНИХ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Одною з важливих передумов забезпечення конкурентоспроможності регіонів є збільшення капіталізації регіональних суб'єктів господарювання. В цьому контексті серед фінансових важелів, що забезпечують конкурентоспроможність на мезорівні, капіталізації відводиться важливе місце серед механізмів бюджетної підтримки, бюджетного інвестування, податкового та митно-тарифного стимулювання [1, с.139]. При цьому капіталізація регіону в цілому формується за рахунок капіталізації суб'єктів господарювання. Зважаючи на різноманітність сутнісних характеристик капіталізації, погоджуємось з визначенням, згідно якого «капіталізація компанії – це інтегральна оцінка

теперішньої вартості компанії, яка характеризується її основними показниками діяльності, приростом капіталу, ефективністю залучення інтелектуального та фінансового капіталу в умовах інноваційного розвитку» [2, с.235].

Це комплексний підхід, який передбачає застосування системи різномасштабних показників якісного та кількісного характеру. В цій системі вагоме місце посідає специфічний кількісний показник, який знаходить активне застосування в західній аналітичній практиці, та поки що не набув популярності в Україні, не зважаючи на те, що методологія його розрахунку та сфери застосування обговорюються доволі давно в працях вітчизняних дослідників [3, 4].

Мова йде про показник EBITDA (скорочення від англ. Earning before Interest, Tax, Depreciation and Amortization – прибуток до відрахування витрат по відсотках, податків та амортизаційних відрахувань). Слід зазначити, що в окремих роботах він розглядається як показник суми операційного прибутку та амортизації [3], проте вважаємо, що мова повинна йти про прибуток від усіх видів діяльності, як операційної, так і неопераційної. Це підтверджує як загальноприйнята методологія розрахунку показника, так і те, що для операційної діяльності ще у 2002 році у руслі зближення американських стандартів з МСФЗ було впроваджено застосування показника OIBDA (Operation Incom before Depreciation and Amortization) [4, с. 25].

Слід зазначити, що механізм, про який мова піде нижче, придатний для оцінки капіталізації тих суб’єктів підприємництва, які не мають акцій, тобто визначити вартість бізнесу для них як добуток ціни акцій на їхню кількість не виявляється можливим. Крім того, такий підхід буде корисним для порівняльного аналізу, навіть, якщо мова йде про акціонерне товариство.

Яким саме чином використовується EBITDA для оцінки капіталізації суб’єктів підприємництва? Для цього показник EBITDA за останній звітний період, або 12 календарних місяців, множать його на бенчмаркінговий ринковий мультиплікатор. Це простий і прозорий метод, проте вимагає наявності актуальної інформації щодо угод на ринку купівлі-продажу об’єктів бізнесу, саме в такий

спосіб відбувається встановлення галузевих мультиплікаторів. На жаль, український фондовий ринок знаходиться в аморфному стані, не дивлячись на більш ніж 25 років функціонування де-юре. Тому да даний момент для оцінки капіталізації можна лише орієнтуватись на галузеві мультиплікатори інших країн, враховуючи галузеві ставки дисконтування та рівень інфляції відповідних валют.

Для того, щоб показати, яким чином визначається капіталізація суб'єктів господарювання на основі показника EBITDA, нами проаналізовано фінансову звітність за 2017 р. підприємств Закарпатської області різних видів економічної діяльності, та за даними сайту www.damodaran.com вибрано відповідні галузеві мультиплікатори (табл.1).

Таблиця 1

Капіталізація окремих суб'єктів господарювання Закарпатської обл. у 2017 р.*

Суб'єкт господарювання	Чистий прибуток, тис. грн	Витрати з податку на прибуток, тис. грн	Фінансові витрати, тис. грн	Амортизація, тис. грн	EBITDA, тис. грн	Галузевий мультиплікатор	Капіталізація, млн. грн
ПрАТ "Іршавський абразивний завод"	3169	695	0	4039	7903	4,96	39,20
ПрАТ "Ужгородська швейна фабрика"	-233	0	5581	2545	7893	8,41	66,38
ПрАТ "Племінний завод Закарпатський"	41946	0	3238	1450	46634	7,87	367,01
ПрАТ "Закарпатавтотранс"	3039	667	1241	1062	6009	3,8	22,83
ПрАТ "Ужгородський завод Електродвигун"	1634	355	0	1084	3073	6,44	19,79
ПрАТ "Хустський кар'єр"	2903	274	140	4003	7320	4	29,28
ПрАТ "Закарпат-нерудпром"	2407	0	955	551	3913	4	15,65

*складено на основі даних www.smida.gov.ua

Слід зазначити, що для розрахунку EBITDA використовувався спосіб «знизу-вверх», детально описаний у роботі [4, с. 25].

Очевидно, що подібний метод розрахунку капіталізації регіональних суб'єктів господарювання дає лише приблизну оцінку вартості бізнесу, проте дозволяє зорієнтуватись у конкурентних можливостях регіонального сектору економіки, тенденціях розвитку структуроутворюючих підприємств, визначити пріоритетні шляхи регіональної економічної політики.

Список використаної літератури:

1. Пушкарчук І.М. Капіталізація як механізм підвищення конкурентоспроможності регіону / І.М. Пушкарчук // Економічний форум. − 2016. – №2. − С.137-145.

2. Мамонтова Н.А. Теоретико-методологічні засади капіталізації компаній // Фінансова система України. Наукові записки. Серія «Економіка». Випуск 17. – Острiг: Вид-во «Острозька академія», 2011 р. − С.232-239.

3. Іщенко М.І. Розробка показника оцінки економічних результатів операційної діяльності підприємств-центрів витрат на прикладі гірничо-збагачувальних комбінатів [Електронний ресурс]/ М.І. Іщенко // Ефективна економіка. −2013. − №7. − Режим доступу: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2188.

4. Савчук Т. В. Прибуток до вирахування фінансових витрат та податків: економічний зміст і методика розрахунку у вітчизняній практиці / Т. В. Савчук // Економіка розвитку. – 2010. – № 1 (53). – С. 23–26.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26
тел./факс +380-3131-21109
Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua
E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua
Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: http://dspace.msu.edu.ua:8080
Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: http://msu.edu.ua/library/